

CENTRUL JUDEȚEAN DE RESURSE
ȘI ASISTENȚĂ EDUCAȚIONALĂ BIHOR

CONFERINȚA NAȚIONALĂ A PSIHOLOGILOR ȘCOLARI

Ediția a VI-a

Oradea, România
3-4 noiembrie 2017

*Drepturile și nevoile copilului.
Provocări adresate familiei și școlii*

**10 ANI DE LA PRIMA CONFERINȚĂ
ORGANIZATĂ DE ANPS**

- Programul și rezumatele lucrărilor -

ISSN 2344-407X
ISSN-L 2344-407X

Asociația Națională a Psihologilor Școlari
Departamentul de Psihologie din cadrul Universității din Oradea
Departamentul de Științe ale Educației
Centrul de Cercetare în Psihologie Aplicată
Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic
Casa Corpului Didactic a Județului Bihor
Inspectoratul Școlar Județean Bihor
Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Bihor
Asociația pentru Promovarea Cooperării în Educație
Asociația CES

Ediție îngrijită de

conf. univ. dr. Daniela Roman

conf. univ. dr. Marius Drugaș

Copyright © ANPS

Contact

E-mail: contact@anps.ro

Web: www.anps.ro

<https://www.facebook.com/CNPS.Oradea/?ref=bookmarks>

Stimați invitați,

Iată-ne ajunși la 10 ani de la prima conferință organizată de Asociația Națională a Psihologilor Școlari. Fiecare ediție a constituit un catalizator al schimburilor științifice cu comunitatea academică și profesională, prilejuind ocazii de a cunoaște profesori excepționali a căror influență asupra învățării elevilor/studentilor este dovedită și recunoscută.

*Tema propusă pentru acest an de comitetul de organizare are un puternic impact psihoeducațional: **Drepturile și nevoile copilului. Provocări adresate familiei și școlii.***

Această problemă a fost și este încă ignorată la nivelul politicilor educaționale, astfel încât o nouă înțelegere a conceptului de învățare și o redefinire a învățării, pornind de la nevoile tinerei generații, sunt cât se poate de necesare și evidente.

*Complexitatea temei se oglindește în prelegerile și lucrările științifice propuse pentru a fi prezentate și discutate. Nădăjduim că acestea vor constitui pentru dumneavoastră un puternic suport științific și că vor genera discuții productive, atât în cadrul secțiunilor de feed-back plenar sau a secțiunilor pe teme de cercetare specifice, dar și în cadrul workshop-urilor, astfel încât să constituie un punct de plecare pentru deschiderea dialogului referitor la conceptul fundamental și obiectivul vizat: **necesitatea schimbării perspectivei de gândire în educație.***

*Dincolo de acest aspect fundamental, sperăm ca activitățile propuse să constituie momente de inspirație și reflecție, care să vă recompenseze efortul de a fi alături de noi și care să vă facă să vă simțiți privilegiați să fiți prezenți la aceste momente speciale (**Lansarea Filialei Bihor/ Oradea a Asociației Pedagogilor Creștini**).*

Vă mulțumim pentru oportunitatea oferită și încrederea acordată!

Președinte ANPS
Conf. univ. dr. Daniela ROMAN

Cuprins

<i>Comitet de organizare.....</i>	<i>5</i>
<i>Comitet științific.....</i>	<i>6</i>
<i>Invitați.....</i>	<i>7</i>
<i>Programul general al conferinței.....</i>	<i>8</i>
<i>Programul detaliat al conferinței.....</i>	<i>9</i>
<i>Programul sesiunilor de prezentare a lucrărilor.....</i>	<i>13</i>
<i>Programul workshop-urilor.....</i>	<i>17</i>
<i>Rezumatele lucrărilor prezentate în plen.....</i>	<i>19</i>
<i>Rezumatele lucrărilor prezentate pe secțiuni (A - Z).....</i>	<i>29</i>
<i>Rezumatele workshop-urilor.....</i>	<i>54</i>

Comitet de organizare

Președinte

conf. univ. dr. Daniela Roman, *Universitatea din Oradea*

Președinte onorific

prof. univ. dr. Elena Bonchiș, *Universitatea din Oradea*

Membri

lect. univ. dr. Denisa Ardelean, *Universitatea din Oradea*

conf. univ. dr. habil. Delia Bîrle, *Universitatea din Oradea*

prof. dr. Carmen Bodiu, director *CCD Bihor*

conf. univ. dr. Carmen Bora, *Universitatea din Oradea*

lect. univ. dr. Marius Cioară, *Universitatea din Oradea*

prof. univ. dr. habil. Camelia Dindelegan, *Universitatea din Oradea*

conf. univ. dr. Alina Decsei-Radu, *Universitatea din Oradea*

conf. univ. dr. Marius Drugaș, *Universitatea din Oradea*

conf. univ. dr. Cristina Maria Florescu, *Universitatea din Oradea*

lect. univ. dr. Angelica Hălmăjan, *Universitatea din Oradea*

psiholog Simina Hinț, director *CJRAE Bihor*

prof. Alin Florin Novac-Iuhas-, *inspector școlar general, ISJ Bihor*

conf. univ. dr. Simona Laurian-Fitzgerald, *Universitatea din Oradea*

conf. univ. dr. Mihai Marian, *Universitatea din Oradea*

prof. Florin Negruțiu, *inspector școlar ISJ Bihor*

prof. univ. dr. Florica Orțan, *Universitatea din Oradea*

psiholog Teodora Pantazi, *președinte Asociația CES*

prof. Diana Popa, *inspector școlar ISJ Bihor*

lect. univ. dr. Gabriel Roșeanu, *Universitatea din Oradea*

conf. univ. dr. Monica Secui, *Universitatea din Oradea*

lect. univ. dr. Rosana Stan, *Universitatea din Oradea*

prof. univ. dr. Simona Trip, *Universitatea din Oradea*

prof. dr. Ioana Stefan, *director Școala Gimnazială Simbăta,*

Comitet științific

conf. univ. dr. Karla Barth, *Universitatea din Oradea*
conf. univ. dr. habil. Delia Bîrle, *Universitatea din Oradea*
prof. univ.dr. Elena Bonchiș, *Universitatea din Oradea*
conf. univ.dr. Claudia Bacter, *Universitatea din Oradea*
conf. univ.dr. Carmen Bora, *Universitatea din Oradea*
lect. univ. dr. Marius Cioară, *Universitatea din Oradea*
lect. univ. dr. Lioara Coturbaș, *Universitatea din Oradea*
conf. univ. dr. Alina Decsei-Radu, *Universitatea din Oradea*
prof. univ. dr. habil. Camelia Dindelegan, *Universitatea din Oradea*
conf. univ. dr. Andrada Dorothea Ionescu, *Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca*
conf.univ. dr. Elena Anghel-Stănilă, *Universitatea „Titu Maiorescu”, București*
conf.univ. dr. Elena Laura Năstasă, *Universitatea Transilvania, Brașov*
conf. univ.dr. Tiberiu Sandu Dughi, *Universitatea „Aurel Vlaicu”, Arad*
conf. univ. dr. Marius Drugaș, *Universitatea din Oradea*
prof. asociat Carlton J. Fitzgerald Ed.D., *SUA*
lect. univ. dr. Angelica Hălmăjan, *Universitatea din Oradea*
conf. univ. dr. Simona Laurian-Fitzgerald, *Universitatea din Oradea*
conf. univ. dr. Mihai Marian, *Universitatea din Oradea*
prof. univ. dr. Florica Orțan, *Universitatea din Oradea*
prof. univ. dr. Carmen Popa, *Universitatea din Oradea*
conf. univ. dr. Daniela Roman, *Universitatea din Oradea*
lect. univ. dr. Gabriel Roșeanu, *Universitatea din Oradea*
prof. univ. dr. Alina Roman, *Universitatea „Aurel Vlaicu”, Arad*
lect. univ.dr. Annamaria Balla, *Universitatea Emanuel Oradea*
lect. univ. dr. Maria Salloum, *Universitatea „Aurel Vlaicu”, Arad*
conf. univ. dr. Cecilia Sas, *Universitatea din Oradea*
conf. univ. dr. Monica Secui, *Universitatea din Oradea*
lect. univ. dr. Rosana Stan, *Universitatea din Oradea*
prof. univ. dr. Simona Trip, *Universitatea din Oradea*

Invitați

- prof. univ. Emerit dr. Laurențiu Șoitu, *Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași*
- prof. univ. dr. Adrian Opre, *Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca*
- prof. univ. dr. Ion Albulescu, *Universitatea "Babeș-Bolyai", Cluj-Napoca*
- prof. univ. dr. Alin Sava, *Universitatea de Vest din Timișoara*
- prof. univ. dr. Anca Dobrean, *Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca*
- prof. univ.dr. Emil Dumea, *Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași*
- conf. univ. dr. Vasile Timiș, *Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca-Inspector General-M.E.N.*
- Secretar de Stat pentru Culte Victor Opaschi, *Guvernul României*
- conf. univ. dr. Andrada Dorothea Ionescu, *Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca*
- conf. univ. dr. Elena Anghel-Stănilă, *Universitatea „Titu Maiorescu”, București*
- conf.univ. dr. Elena Laura Năstasă, *Universitatea „Transilvania”, Brașov*
- Dr Agnes Jordanidisz, președinte *Association for Educational Needs/NILD Hungary*
- lect. univ. dr. Annamaria Balla, *Universitatea „Emanuel” din Oradea*

Programul general al conferinței

Toate evenimentele vor avea loc la Universitatea din Oradea (UO)

Vineri 3 noiembrie 2017	Sâmbătă 4 noiembrie 2017
8:30 – 10:00 Primirea participanților - <i>Aula Magna UO</i>	8:30 – 10:30 Lucrări pe secțiuni – <i>Sala PractiPASS</i>
10:00 – 11:00 Deschiderea festivă – <i>Aula Magna UO</i>	Workshop-uri – <i>Sala PractiPASS</i> <i>Sălile Bibliotecii UO și sala ZI</i>
11:00 – 11:30 Pauză de cafea – <i>Hol Aula Magna UO</i>	10:30 – 11:00 Pauză de cafea, <i>Biblioteca UO</i>
11:30 – 14:00 Sesiune plenară 1 – <i>Aula Magna UO</i>	11:00 – 13:00 Lansarea Filialei Oradea/Bihor a Asociației Pedagogilor Creștini- – <i>Aula Magna UO</i>
	Workshop-uri – <i>Sălile Bibliotecii</i> <i>UO, PractiPASS și ZI</i>
	13.30-14.00 Pauză de cafea – <i>Hol Aula</i> <i>Magna UO</i>
	14.00-16.00 Workshop-uri – <i>Sala ZI și sala</i> <i>Practipass</i>
14:00 – 15:30 Pauză de masă	
15:30 – 17:30 Sesiune plenară 2 – <i>Biblioteca UO</i>	
17:30 -18. 00 Pauză de cafea – <i>Hol Biblioteca UO</i>	
18.00 - 20. 00 Lucrări pe secțiuni – <i>Biblioteca UO</i> Workshop-uri – <i>Sălile Bibliotecii UO,</i> <i>PractiPASS și X014</i>	
20:00 Cina festivă Restaurant Ciuperca	

Programul detaliat al conferinței

Vineri, 3 noiembrie 2017

08:30– 10:00 Primirea participanților (Hol Aula Magna UO)

10:00 – 11:00 Deschiderea festivă (Aula Magna UO)

11:00 – 11:30 Pauză de cafea (Hol Aula Magna UO)

11:30 – 14:00 Sesiune plenară 1 (Aula Magna UO)

Moderatori: Prof. univ.dr. Elena Bonchiș
Conf. univ. dr. Daniela Roman

Prof. univ. dr. Emerit Laurențiu Șoitu

Sentimentul apartenenței la familie, neam, biserică

Conf. univ. dr. Vasile Timiș

Identitate, educație, religie și cultură în Europa secolului XXI

Prof. univ. dr. Adrian Opre

*Generația digitală: reconsiderarea paradigmei psiho-
educaționale*

Prof. univ. dr. Elena Bonchiș

Perspective de abordare a răbdării

Prof. univ. dr. Anca Dobrean, Costina Ruxandra Păsărelu

*Eficiența unui program REBT de prevenție universală pentru
adolescenți livrat în școală prin intermediul animațiilor video*

Conf. univ. dr. Elena Anghel Stănilă

Parentingul, apanajul psihologului educațional!

Prezentare picturi Luana Stefu

14:00 – 15:30 Pauză de masă

15:30 – 17:30 Sesiune plenară 2 (Biblioteca UO)

Moderatori: Prof. univ. dr. Florica Orțan
Conf. univ.dr. Delia Bîrle

Prof. univ. dr. Florin Alina Sava

Ideologia profesorilor de control al elevilor. O perspectivă cognitiv-comportamentală

Conf. univ. dr. Thea Ionescu

Ancorarea cogniției - o șansă pentru modificarea reală a educației

Dr. Agnes Jordanidisz

Dezvoltarea unităților de învățare prin terapia educațională NILD

Conf. univ. dr. Karla Melinda Barth

Profesorul pentru școala incluzivă: realitate sau provocare?

Prof. univ. dr. Florica Orțan

Drepturile și nevoile copilului. Provocări adresate familiei și școlii

17:30 – 18:00 Pauză de cafea

18:00 – 20:00 Prezentarea lucrărilor pe secțiuni (Biblioteca UO)

18:00 – 20:00 Workshop Conf. univ. dr. Elena Anghel Stănilă - Parenting timpuriu – strategii, metode și tehnici experiențiale de lucru (Sala de seminar, etaj 3, Biblioteca UO)

18:00 – 20:00 Workshop Conf. univ. dr. Krisztina Bernath, Asist. univ. dr. Rita Pásztor, Conf. univ. dr. Claudia Bacter – Cum evaluăm bunăstarea copiilor (dimensiuni și indicatori)? Importanța rezultatelor evaluărilor în stabilirea măsurilor de protecție pentru copilul aflat în situații de risc (sala PractiPASS)

18:00 – 20:00 Workshop Conf. univ. dr. Simona Laurian-Fitzgerald, Instructor of Education, PhD, Carlton J. Fitzgerald - Dreptul la opinie al elevilor/studenților: capacitatea de a gândi critic și independent (sala X014)

20:00 – Cină festivă (Restaurant Ciuperca)

Sâmbătă, 4 noiembrie 2017

- 08:30 – 10:30** **Prezentarea lucrărilor pe secțiuni (sala PraciPASS, campus 2 UO)**
- 8:30 – 10:30** **Workshop Psihoterapeut dr. Agnes Jordanidisz, lect. univ. dr. Anamaria Balla - *Developing the executive functions in the NILD Educational Therapy* (Sala de Conferințe Biblioteca UO Parter)**
- 08:30 – 10:30** **Workshop Psihoterapeut Narcisa Gianina Caranfil - *Competențe și modalități educativ-formative implicate în activitatea animatorului socio-educativ* (Sala de seminar, etaj 3, Biblioteca UO)**
- 08:30 – 10:30** **Workshop Psiholog Radu Bonta - *Investigația psihologică folosind desenul liber* (sala Z1)**
- 10:30 – 11:00** **Pauză de cafea - Biblioteca UO**
- 11:00 – 13:00** **Lansarea Filialei Oradea/Bihor a Asociației Pedagogilor Creștini-Aula Magna UO**
- 11:00 – 13:00** **Workshop Profesor psihopedagog, drd., Nicoleta Adet, Profesor psiholog/logoped Cristina Bleoțiu- *Interferențe psihoeducaționale în cadrul triadei necesități educaționale speciale – drepturi – intervenție* (sala PractiPASS)**
- 11:00 – 13:00** **Workshop Profesor Rosa Drown, psiholog clinician Lavinia Preluca, psiholog educațional Diana Crăciun - *Metodologia Nurture: a învăța cum să înveți* (Sala de seminar, etaj 3, Biblioteca UO)**

- 11:00 – 13:00** *Workshop* Psiholog Katalin Balint, conf. univ. dr. habil. Delia Bîrle - *Metoda narativa Metamorphoses în terapia copilului* (sala Z1, Departamentul de Psihologie, Campus 2)
- 13:00 – 13:30** Pauză de cafea (Hol Aula Magna UO)
- 14:00 – 16:00** *Workshop* Conf. univ. dr. Laura Elena Năstasă - *Integrarea emoțiilor în procesul de dezvoltare a membrilor în cadrul familiei – abordare terapeutică de tip experiențial* (sala PractiPASS)
- 14:00 – 16:00** *Workshop* conf. univ. dr. Alina Decsei-Radu, conf. univ. dr. Daniela Roman - *Polarizarea și alienarea parentală în cadrul procesului de divorț* (sala Z1)

Programul secțiunilor de prezentare a lucrărilor

Secțiunea 1. Impactul mediilor de dezvoltare a copiilor și adolescenților

**Vineri, 3 noiembrie, 18:00 – 20:00, Sala de Conferințe Biblioteca
UO - parter**

Moderatori: Conf. univ. dr. Marius Drugaș
Conf. univ. dr. Monica Secui
Prof. univ. dr. habil. Camelia Dindelegan
Lect. univ. dr. Rosana Stan

Conf. univ. dr. habil. Bîrle Delia, Conf. univ. dr. Secui Monica, prof. drd. Iosif Curta - *Tranziția elevilor din ciclul primar spre ciclul gimnazial - perspectivele elevilor, părinților și cadrelor didactice*

Morar Claudia - *Implicațiile stilului parental în formarea stimei de sine la preșcolari*

Conf. univ. dr. habil. Bîrle Delia, Prof. consilier școlar Lerinț Monica - *Relația dintre anxietatea de testare și iraționalitate la adolescenți*

Student drd. Lazăr Adela, prof. univ. dr. habil. Hatos Adrian - *Generozitatea și comportamentul prosocial la copiii din gimnaziu*

Conf. univ. dr. Marius Drugaș – *Din nou despre valențele educaționale ale jocurilor video: opinii ale psihologilor, profesorilor și jucătorilor*

Student drd. Caranfil Narcisa Geanina, Conf. univ. dr. Măță Liliana, lect. univ. dr. Robu Viorel - *Angajamentul în activitatea școlară: dimensiuni conceptuale și aplicative*

Lect. univ. dr. Salloum Mioara, student masterand Salloum Dalia Cătălina - *Inadaptarea școlară - semne de alarmă la școală și acasă*

- Conf. univ. dr. Roman Daniela, Psiholog Lung Diana, Conf. univ. dr. Decsei-Radu Alina - *Relația de cuplu funcțională. Dimensiuni și implicații în parenting*
- Psiholog școlar drd. Drugaș Ioana, Student drd. Chiorean Andrada Corina - *Program motivațional „Be WISE! Vote yourself in!”*
- Psiholog școlar drd. Drugaș Ioana, Profesor drd. Stoica Alexandru - *„Catalog foto de conduită și ținută școlară” - strategie de modelare comportamentală a elevilor*
- Conf. univ. dr. Roman Daniela, Psiholog Szodrai Krisztina, Lect. univ. dr. Coturbaș Lioara - *Impactul stilului de parenting asupra preșcolarilor*
- Lect. univ. dr. Kállay Éva, Lect. univ. dr. Stan Rosana - *Strategiile de învățare și cunoașterea metacognită ca predictor ai performanței academice într-un eșantion de studenți români*
- Lect. univ. dr. Cioară Ionel - *Virtuțile practicii psihologice*
- Student drd. Vlașin Ioan - *Abordarea sistemică și satisfacerea nevoilor psihologice de bază ale elevilor*
- Conf. univ. dr. Bran Camelia, Conf. univ. dr. Dughii Tiberiu – *Utilizarea mediului online de învățare în orientarea și consilierea vocațională a tinerilor*
- Prof. drd. Florin Negruțiu - *Rolul educației religioase în școala românească*
- Prof. univ. dr. Emil Dumea: *Rolul Bisericii și al Universității în lumea contemporană*

Secțiunea 2: Repere axiologice in educație: de la integrare la incluziune

Sâmbătă, 4 noiembrie, 8:30 – 10:30, Sala PractiPASS

Moderatori: Conf. univ. dr. Karla Melinda Barth
Conf. univ. dr. Carmen Bora
Conf. univ. dr. Cristina Maria Florescu
Lect. univ. dr. Denisa Ardelean

Lect. univ. dr. Ardelean Denisa - *Familia și provocările societății contemporane*

Profesor psihopedagog Pantazi Teodora Angelica - *Parent's evaluation on the effectiveness of theater as psychological development method – a transcultural research in Romania, Italy and Macedonia*

Lect. univ. dr. Oprea Ionuț Mihai - *Necesitatea orei de religie în învățământul românesc*

Lect. univ. asociat drd. Pascariu Constantin Cătălin - *Repere religioase morale în psihologia pozitivă a copilului*

Student drd. Groza Ana Georgeta - *Relația mentor - persoană mentorată*

Profesor psihopedagog Cloboc Gabriela, Prof. univ. dr. habil. Dindelegan Camelia - *Acceptarea copiilor cu CES. Eficiența unui program de intervenție*

Profesor drd. Ștefan Ioana - *Drepturile și nevoile copilului abordate în cadrul Curriculum-ului la decizia școlii*

Lect. univ. dr. Kiss Julien Ferencz, Profesor psihopedagog Kiss Cristina Ramona, Profesor psihopedagog Colesnicov Valeria - *Effectiveness of theater as an art – therapy method in the case of children with light intellectual disability*

Lect. univ. dr. Ciobanu Nicoleta Ramona – *Integrated education vs. Inclusive education*

- Cioban Smaranda Liana - *Munca în viața de zi cu zi a copiilor. Studiu exploratoriu*
- Profesor Varga Ileana - *Integrarea socio-profesională a tinerilor instituționalizați*
- Lect. univ. dr. Cercel Renata - *Strategii didactice de optimizare a activității în cazul elevilor cu dificultăți de învățare*
- Student drd. Pasc Codruța Mariana - *Bunăstarea familiilor copiilor cu dizabilități*
- Profesor drd. Lezeu I. Daniela-Crina - *Drepturile și nevoile copiilor cu dizabilități*
- Prof. drd. Florin Negruțiu - *Proiectele europene, oportunități de optimizare și diversificare a ofertei educaționale pentru elevii proveniți din grupuri vulnerabile*

Programul workshop-urilor

Vineri, 3 noiembrie 2017

- 18:00 – 20:00** *Workshop* Conf. univ. dr. **Elena Anghel Stănilă** - *Parenting timpuriu – strategii, metode și tehnici experiențiale de lucru* (Sala de seminar, etaj 3, Biblioteca UO)
- 18:00 – 20:00** *Workshop* Conf. univ. dr. **Krisztina Bernath**, Asist. univ. dr. **Rita Pásztor**, Conf. univ. dr. **Claudia Bacter** – *Cum evaluăm bunăstarea copiilor (dimensiuni și indicatori)? Importanța rezultatelor evaluărilor în stabilirea măsurilor de protecție pentru copilul aflat în situații de risc* (sala PractiPASS)
- 18:00 – 20:00** *Workshop* Conf. univ. dr. **Simona Laurian-Fitzgerald**, Instructor of Education, PhD, **Carlton J. Fitzgerald** - *Dreptul la opinie al elevilor/studenților: capacitatea de a gândi critic și independent* (sala X014)

Sâmbătă, 4 noiembrie 2017

- 08:30 – 10:30** *Workshop* Psihoterapeut dr. **Agnes Jordanidisz**, lect. univ. dr. **Anamaria Balla** - *Developing the executive functions in the NILD Educational Therapy* (Sala de Conferințe Biblioteca UO Parter)
- 08:30 – 10:30** *Workshop* Psihoterapeut **Narcisa Gianina Caranfil** - *Competențe și modalități educativ-formative implicate în activitatea animatorului socio-educativ* (Sala de seminar, etaj 3, Biblioteca UO)

- 08:30 – 10:30** *Workshop* **Psiholog Radu Bonta -** *Investigația psihologică folosind desenul liber* (sala Z1)
- 11:00 – 13:00** *Workshop* **Profesor psihopedagog, drd., Nicoleta Adet, Profesor psiholog/logoped Cristina Bleoțiu-** *Interferențe psihoeducaționale în cadrul triadei necesități educaționale speciale – drepturi – intervenție* (sala PractiPASS)
- 11:00 – 13:00** *Workshop* **Profesor Rosa Drown, psiholog clinician Lavinia Preluca, psiholog educațional Diana Crăciun -** *Metodologia Nurture: a învăța cum să înveți* Sala de seminar, etaj 3, Biblioteca UO)
- 11:00 – 13:00** *Workshop* **Psiholog Katalin Balint, conf. univ. dr. habil. Delia Bîrle -** *Metoda narativa Metamorphoses în terapia copilului* (sala Z1)
- 14:00 – 16:00** *Workshop* **Conf. univ. dr. Laura Elena Năstasă -** *Integrarea emoțiilor în procesul de dezvoltare a membrilor în cadrul familiei – abordare terapeutică de tip experiențial* (sala PractiPASS)
- 14:00 – 16:00** *Workshop* **conf. univ. dr. Alina Decsei-Radu, conf. univ. dr. Daniela Roman -** *Polarizarea și alienarea parentală în cadrul procesului de divorț* (sala Z1)

Rezumatele lucrărilor prezentate în plen

Sentimentul apartenenței la familie, neam, biserică

Prof. univ. dr. Emerit Laurențiu Șoitu
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași

Pornim de la cele mai simple întrebări: cine sunt? Al cui sunt! Cine, ce este al meu? Este al meu, al nostru pentru că „ne pasă”! (a) E al meu pentru că i-am moștenit: limba, credința, casa - care „nu se vinde” (Gr Vieru) - patria, numele, renumele;

(b) E al meu pentru că mi-a fost dăruit: de cineva important pentru mine; de Dumnezeu. (c) E al meu pentru că eu l-am făcut, produs, realizat: pomul, floarea, fântâna, casa, obiectele de lungă folosință! (d) E sursa mea de bucurie/tristețe; (e) E marea mea responsabilitate pentru a păstra, dezvolta, încredința, celor ce rămân, după noi.

Lucrarea ne permite să oferim diverse exemple de exprimare a celui mai important dintre sentimentele responsabile de devenirea persoanei. Totodată vom putea vorbi despre rolul educatorilor – părinți, profesori, preoți, adulți – în formarea și asumarea responsabilității generate de bucuria apartenenței.

Identitate, educație, religie și cultură în Europa secolului XXI

Conf. Univ. dr. Vasile Timiș
Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj Napoca

Constatăm că primii ani ai secolului XXI au fost mult mai frământați decât au estimat teoreticienii domeniului cu puțin timp în urmă. Acest fapt se datorează, în primul rând, evoluțiilor în cadrul mediului de securitate global, generate de o serie de riscuri și amenințări de tip nou, așa cum s-au dovedit cele din mediul informatic, sau unele mai vechi, cazul terorismului, al crimei transfrontaliere, ori al consecințelor negative ale generalizării

fenomenului globalizării, toate ajunse la nivele de intensitate nemaîntâlnite până în vremurile noastre. Schimbarea mediului de securitate conduce în mod inevitabil la o redimensionare a securității identitare, a responsabilității față de valorile patrimoniale.

Cultura, educația, spiritualitatea omogenizează comunitatea și totodată creează forme de loialitate și solidaritate între semenii. Patrimoniul sub aspectele lui, material și imaterial, alături de limbă, educație, artă și religie, constituie un element substanțial în conturarea, definirea și formarea unor comunități. Prin securizarea unei identități înțelegem susținerea, cultivarea și promovarea unui sistem valoric asumat. Conceptul de *Patrimoniu* la origine era legat de familie, de componentele economice și juridice ale unei comunități. În contemporaneitate expresia *patrimoniu istoric* exprimă asumarea unui set de valori, o anumită spiritualitate plămădită și trăită într-un moment istoric. În mod firesc putem constata anumite corelații între patrimoniu, spiritualitate, religiozitate și identitate. Suportul corelativ este dat de educația, simțămintele, trăirile și experiențele religioase ale unei comunități, educația pentru valori fiind una dintre cele mai nobile și mai complexe activități umane.

Iată câteva motive pentru care considerăm că moștenirii culturale, educației religioase și educației pentru patrimoniu trebuie să li se acorde un loc însemnat atât în cadrul sistemului educațional, cât și în cadrul activităților care țin de securitatea unei comunități sau a unui stat. Este de notorietate faptul că cea mai regretabilă formă de degradare a unei culturi, a patrimoniului și a unor valori spirituale ale unui neam o constituie în fapt necunoașterea lor.

Nutrim convingerea că studiul credințelor, datinilor și obiceiurilor, cunoașterea și conservarea valorilor identitare contribuie substanțial la dezvoltarea personalității umane, precum și la găsirea unor motivații existențiale. Particularitatea și identitatea unei comunități este întreținută atât de *valorile explicite (limbă, sistem politico-administrativ)*, dar și prin unele *elemente suplimentare* care caracterizează comunitatea respectivă (**moștenirea culturală, valorile religioase, elementele patrimoniale, mentalul colectiv**). Lipsa identității echivalează cu o necunoaștere de sine iar fără diversitate culturală omenirea ar fi mult mai săracă. Literatura,

arta, religia, patrimoniul cultural și valorile asumate, în ansamblul lor, dau particularitățile și identitatea unui popor. Marile tendințe economice în evoluția populațiilor europene, purtătoare ale unui anumit **patern cultural și spiritual**, sunt în general cunoscute, în schimb se profilează schimbări majore cu privire la evoluția și distribuția geografică a populației după religie, prin modificarea substanțială a unor raporturi construite pe parcursul mai multor secole de evoluție social, economică, spiritual și culturală.

Europa este, poate mai mult ca oricând, la un moment de răscruce. Acest fapt impune *analize responsabile, atitudini ferme și decizii concrete*. Evident toate aceste reacții se impun luate plecând de la conturarea și asumarea statutului Uniunii ca actor internațional responsabil.

Observând în mod precumpănitor determinările culturale și religioase asupra personalității individuale dar și colective, psihologia socială poate expune modurile prin care persoanele și societățile pot influența cultura, comportamentul, spiritualitatea, dar și modul în care **cultura** și **religia** la rândul lor influențează oamenii și societățile.

Generația digitală: reconsiderarea paradigmei psiho- educaționale

Prof. univ. dr. Adrian Opre
Universitatea "Babeș-Bolyai", Cluj-Napoca

Nativii digitali constituie, fără doar și poate, o mare provocare pentru sistemele educationale contemporane. Marc Prensky atrăgea atenția în 2001 că America era în fața primei generații care putea fi numită eminentemente digitală. Ea s-a extins rapid la nivel mondial, odata cu tehnologizarea și digitalizare explozivă. Același autor susține că nativii digitali înregistrează mai puțin de 5000 de ore citind, peste 10000 jucându-se pe video games și nu mai puțin de 20.000 de ore la TV. Mai mult decât atât, am putea afirma că „elevii și studenții gândesc și procesează informații fundamental diferit de predecesorii lor. Trebuie să acceptăm faptul că pentru aceste

generații paradigmele educaționale suferă și vor suferi încă mutații majore. Prin urmare, noi, psihologii și pedagogii, suntem direct responsabili de adecvanta și calitatea reformelor pe care le proiectăm. Posteritatea ne va judeca prin prisma rezultatelor acestor schimbări.

Perspective de abordare a răbdării

Prof. univ. dr. Elena Bonchiș,
Universitatea din Oradea

Lucrarea abordează o temă în aparență banală, în realitate însă răbdarea este răspunzătoare de multe din faptele noastre și ale semenilor noștri. Provocările cărora trebuie să le facem față solicită în mai mare măsură răbdare, care nu este echivalentă cu stăpânirea de sine sau autocontrol. A avea răbdare înseamnă a suporta și greutatea, neplăceri, a aștepta în liniște desfășurarea unor evenimente. Din perspectivă psihologică, răbdarea este o structură aparte, care implică deopotrivă cognitie, empatie, motivație, voință. Cu alte cuvinte ea nu este o simplă trăsătură, ci o structură tridimensională, adică o atitudine, care poate fi învățată, educată, dezvoltată. Din perspectivă religioasă răbdarea este considerată una din marile virtuți umane, calea sigură spre desăvârșire. Sfinții Părinți spun despre răbdare că este „axa pe care ne mișcăm”, caracterul nostru este în proporție de 75% rezultatul răbdării; tot ce se întâmplă bine în viață, în lume este consecința răbdării, tot ce-i rău este consecința nerăbdării. Modalitățile de cultivare a răbdării sunt multiple, două însă sunt considerate fundamentale: credința și rugăciunea, prima fiind echivalentul speranței, optimismului, încrederii, a doua formă fiind singura manifestare a omului prin care poate lua contact cu Dumnezeu. Gândită creștin – spunea P. Țuțea – rugăciunea ne arată că umilința înalță și nu coboară pe om, iar dacă devine obișnuință ea schimbă caractere.

Eficiența unui program REBT de prevenție universală pentru adolescenți livrat în școală prin intermediul animațiilor video

Prof. univ. dr. Anca Dobrea
Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca
Costina Ruxandra Păsărelu

Introducere: Tulburările anxioase și depresive sunt foarte răspândite în populațiile de tineri, cu toate acestea, ele adesea nu sunt recunoscute. Terapia rațional emotivă și comportamentală este eficientă pentru copii și adolescenți. Școala reprezintă un mediu adecvat pentru a oferi astfel de intervenții tinerilor vulnerabili. Având în vedere accesul și predilecția tinerilor în ceea ce privește utilizarea tehnologiei, a fost dezvoltat un program de prevenție livrat prin intermediul unor animații video. Scopul acestui studiu a fost acela de a investiga eficiența unui program transdiagnostic de prevenție universală pentru adolescenți, implementat într-un cadru școlar.

Metodă: Clasele din diferite școli publice din România au fost randomizate fie în grupul de intervenție, fie în grupul de control de tip listă de așteptare. Participanții au fost 113 adolescenți cu vârste cuprinse între 14-17 ani (Vârsta medie = 15.73, AS = 0.72, 56.6% fete). Programul de prevenție a fost unul livrat în grup, respectiv a constat în 6 ședințe, livrate pe parcursul a 3 săptămâni. Participanții au fost evaluați în trei momente de timp: pre-intervenție (T0), post-intervenție (T1) și la trei luni după încheierea intervenției (T2).

Rezultate: Comparativ cu grupul de control, au existat îmbunătățiri semnificative pentru participanții din grupul de prevenție în ceea ce privește variabilele primare (atât în cazul simptomelor de anxietate cât și în cazul celor depresive), precum și pentru variabilele secundare (de exemplu, credințe iraționale, calitatea vieții). Mai mult, aceste rezultate au fost menținute și la evaluarea de la trei luni după încheierea intervenției.

Discuții: Acesta este primul studiu care investighează eficiența unui program transdiagnostic de prevenție universală bazat pe un protocol REBT, livrat prin intermediul unor animații video și implementat în context școlar. Acest tip de program este o abordare

promițătoare pentru copiii și adolescenții cu simptome anxioase și depresive. Având în vedere prevalența ridicată a anxietății și a simptomelor depresive la adolescenți, programele de prevenire REBT livrate în școli reprezintă modalități ecologice pentru a ținti grupurile vulnerabile. Componentele tehnologice adăugate la programele tradiționale pot fi asociate cu o motivație mai ridicată și cu satisfacție crescută față de tratament. Studiile viitoare ar trebui să includă și analiza costurilor asociate, precum și investigarea diferiților moderatori ai eficienței.

Parentingul, apanajul psihologului educațional!

Conf. univ. dr. Elena Anghel Stănilă
Universitatea „Titu Maiorescu” din București

A fi părinte nu este deloc un lucru simplu. Deși comportamentul tău are mereu la bază cele mai bune intenții, nu întotdeauna ele se mulează perfect pe nevoile copilului. Arta comunicării autentice a nevoilor și dorințelor se învață de timpuriu din familia de origine dacă este folosită de persoanele semnificative. Frecvent însă, constatăm, că în foarte multe familii această conviețuire autentică nu există. Psihologii educaționali, prin tehnici specifice, îi pot ajuta pe părinți să-și însușească și să transmită copiilor lor un mod de viață autentic, să descopere cu ușurință propriile nevoi și pe cele ale copiilor lor și să găsească modalități adaptate de satisfacere a acestora. Cunoașterea particularităților de vârstă, a unor metode moderne de învățare, formare și dezvoltare a copiilor îi poate ajuta pe părinți să ofere cel mai bun și potrivit cadru de evoluție intelectuală, socio-relațională și emoțională a acestora. Din păcate, astăzi, piața este invadată de non-specialiști care țin cursuri de parenting, pe bani mulți dar și pe știință puțină încercând să transmită publicului interesat rețete magice de creștere a copilului. Poate că psihologul educațional, ar trebui să-și facă mai activ simțită prezența pe piața românească pentru a furniza metode și tehnici particularizate de creștere și educare a copiilor și a părinților, în același timp, știința sa

contribuind cu siguranță la respectarea drepturilor și nevoilor reale ale copiilor, pentru o evoluție sănătoasă a societății omenști.

Profesorul pentru școala incluzivă: realitate sau provocare?

Conf. univ. dr. Karla Melinda Barth
Universitatea din Oradea

Conform Declarației de la Salamanca (1994) „Educația incluzivă încorporează principiile universale valabile ale unei pedagogii sănătoase, centrate pe copil, care pleacă de la premise că diferențele dintre oameni sunt normale, că învățământul trebuie să se adapteze la aceste diferențe și la cerințele specifice de educație care derivă din ele, mai degrabă decât să obligăm copilul să se adapteze unor aserțiuni prefabricate privind scopul și natura învățământului”.(UNESCO, Salamanca, 1994). În România, educația incluzivă se referă la o îmbunătățire permanentă a instituției școlare ce are ca scop exploatarea tuturor resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susține participarea la procesul de învățământ a tuturor elevilor din cadrul comunității (HGR nr. 1251/2005). Cu alte cuvinte, apare nevoia tot mai mare de a crea cadre didactice care să corespundă cerințelor școlii incluzive.

Profesor pentru școala incluzivă ar putea fi orice profesor care lucrează într-un astfel de tip de școală, în condițiile în care deține câteva calități esențiale, mai multe am spune, decât ceea ce înseamnă un cadru didactic dintr-o instituție de învățământ clasică. De asemenea, acesta are atribuții și roluri, responsabilități și sarcini suplimentare față de ceilalți. O parte dintre acestea vor fi prezentate în această lucrare, având ca bază atât bibliografia internațională și națională cât și intenția realizării unei cercetări ce dorește să observe aceste elemente.

Ideologia profesorilor de control al elevilor. O perspectivă cognitiv – comportamentală

Prof. univ. dr. Florin Alin Sava
Drd. Mirela Samfira
Universitatea de Vest, Timișoara

Ideologia profesorilor de control al elevilor variază pe un continuum de la o ideologie umanistă, de parteneriat între cele două părți, până la o ideologie autoritară / custodială, în care profesorul stabilește de unul singur ceea ce este mai bine pentru elevi. Lucrarea de față conține două studii. În primul studiu (N = 155) au fost analizate asocierile existente între ideologia de control și cognițiile profesorilor abordate din perspectiva CBT. A rezultat că un nivel mai ridicat de perfecționism și de cogniții iraționale este asociat cu o ideologie custodială. În cel de-al doilea studiu (N = 70), prin intermediul unui design cvasi-experimental s-a urmărit eficiența unui program de intervenție de sorginte CBT de modificare indirectă a ideologiei de control al elevilor. Rezultatele preliminare obținute susțin eficiența acestui program, cu implicații directe pentru practica psihologilor școlari.

Ancorarea cogniției - o șansă pentru modificarea reală a educației

Conf. univ.dr. Thea Ionescu
Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca

Prezentarea va începe cu o descriere succintă a unei abordări postcognitiviste din psihologia contemporană, și anume cogniția ancorată. Teza centrală a acestei abordări este reprezentată de ideea conform căreia cogniția depinde în orice moment de corp, de stările acestuia și de contextele în care acesta se află. Astfel, cogniția nu mai este văzută ca fiind independentă de senzorio-motor, de emoții și de stimulii exteriori, ci ancorată în acestea. Dacă ne referim la educație și dezvoltare, putem identifica printre punctele de pornire ale acestei

idei teoria lui Jean Piaget, însă aceasta trecea de la inteligența senzorio-motorie a copiilor mici la raționamentul abstract la vârste mai mari. Abordarea cogniției ancorate consideră că la orice vârstă cogniția rămâne dependentă de elementele enumerate mai sus. Vor fi prezentate date care susțin această teză pe tot parcursul dezvoltării și care arată că și cogniția abstractă de la vârstă adultă este ancorată.

În partea a doua a prezentării, se va realiza legătura directă cu modul în care are loc educația. Dacă putem afirma că în orice moment cogniția este ancorată, atunci educația ar trebui să "exploateze" acest aspect și, de fapt, să ajute cogniția prin întărirea legăturilor să devină matură. Pornind de la date care arată că pentru a dezvolta abilități de abstractizare este nevoie de multă ancorare, voi aduce argumente pentru modificarea educației astfel încât să ancoreze cât mai ferm cogniția în multiple elemente, respectiv să nu devină tot mai abstractă pe măsură ce copiii cresc, ci, dimpotrivă, să asigure ancorarea în aspecte non-cognitive pentru a ajuta dezvoltarea optimă a copiilor.

Prezentarea se va încheia cu o analiză critică a provocărilor pe care le aduce încorporarea abordării cogniției ancorate în educație, provocări care au nevoie de specialiști extrem de bine informați și formați pentru a le putea transforma în șanse oferite copiilor. Într-un moment în care peste tot în lume educația este supusă criticilor deoarece nu asigură ceea ce promite, este posibil ca această abordare să ofere chei pentru soluționarea problemelor legate de demotivarea și performanța scăzută a copiilor în școală.

Dezvoltarea unităților de învățare prin terapia educațională NILD

Dr Agnes Jordanidisz

Association for Educational Needs / NILD Hungary

Goldstein și Mather au pus bazele construirii unităților de învățare (2015,1998), un cadru care explică problemele de învățare și de comportament ale copiilor. Acesta împarte unitățile pe trei niveluri. Unitățile de bază sunt autoreglarea, comportamentul,

emoțiile și reziliența; unitățile de procesare sunt unitățile fonologice, ortografice, de memorie și motorii; unitățile conceptuale sunt funcțiile verbale, non-verbale și cele executive. Terapia educațională NILD oferă o perspectivă care se ocupă de fiecare unitate în parte. Terapeuții se concentrează pe unitățile cele mai problematice, indiferent de tehnicile pe care le aleg. În același timp, ei au în vedere și celelalte unități. Deși cele 26 de tehnici oferă o scară largă pentru a interveni în caz de nevoie, interacțiunea terapeut-student le face chiar mai eficiente și mai semnificative. Prelegerea noastră vă va oferi o scurtă trecere în revistă a unităților și un exemplu despre modul în care tehnicile NILD le stimulează pe toate.

Drepturile și nevoile copilului. Provocări adresate familiei și școlii

Prof. univ. dr. Florica Orțan
Universitatea din Oradea

În prima parte a studiului sunt analizate conceptele de educație școlară – educație în sens larg, educație formală, educație informală. Drepturile copilului sunt definite din perspectiva drepturilor omului și ținând seama în același timp de transformările prin care trece lumea contemporană și științele educației pe de altă parte. Este prezentat și comentat tabelul de drepturi ale copilului propus de Horst Schaub și Karl Zenke. Cea mai mare parte a studiului se referă la diverse aspecte social culturale, juridice, morale, religioase, dar mai ales psihologice și educaționale pe care le implică drepturile și nevoile copilului. Sunt enumerate și evaluate diverse provocări mai ales de factură psihoemoțională pe care drepturile omului le provoacă la adresa școlii și familiei. În ultima parte a studiului este schițat o piramidă a nivelurilor și palierele educației, în vederea respectării drepturilor copilului, precum și un set de soluții metateoretice și metapRACTICE prin care respectarea acestor drepturi se face prin respectarea drepturilor copilului și diminuând diversele provocări la adresa familiei și a școlii.

Rezumatele lucrărilor prezentate pe secțiuni (A-Z)

Familia și provocările societății contemporane

Lect. univ. dr. Ardelean Denisa
Universitatea din Oradea

Familia reprezintă un element de bază al societății, de aceea, schimbările sociale relaționate cu dezvoltarea standardelor educaționale și profesionale afectează și statutul familiei. Familia este locul unde se pun bazele unei personalități, unde începe formarea morală a copilului. Considerăm că educația este esențială pentru fiecare societate, în parte. În ce măsură poate educația să răspundă nevoilor familiei actualmente este o întrebare asupra căreia ne vom focaliza atenția în cadrul acestei lucrări.

Tranziția elevilor din ciclul primar spre ciclul gimnazial - perspectivele elevilor, părinților și cadrelor didactice

Conf. univ. dr. habil. Bîrle Delia Iuliana,
Conf. univ. dr. Secui Monica
Universitatea din Oradea

Adolescența, ca portal către viața de adult, implică numeroase modificări de importanță crucială la nivel biologic, psihologic și social, care fac ca în această perioadă provocările ridicate de adaptare să atingă un nivel ridicat. O serie de studii atrag atenția asupra faptului că tranzițiile școlare fac parte din categoria stresorilor normativi specifici perioadei, alături de alte experiențe cu ecou asupra vieții emoționale a adolescenților. Din perspectiva școlii ca mediu de dezvoltare, de-a lungul primilor ani ai adolescenței se înregistrează scăderea motivației și rezultatelor școlare, precum și a atașamentului față de această instituție/organizație (Eccles & Roeser, 2009). Ca atare lucrarea își propune să studieze aspecte specifice

tranziției de la școala primară la cea gimnazială, care ridică numeroase probleme atât pentru elevi, cât și pentru familiile lor și profesori. Un prim obiectiv vizează surprinderea relațiilor dintre dificultățile asociate tranziției de la ciclul primar spre ciclul gimnazial, anxietatea de testare, și stilul parental perceput. De asemenea, am dorit să analizăm asocierea între nivelul stresului resimțit de către elevi și importanța acordată școlii, disciplinelor limba română și matematică și notelor școlare. Un alt aspect urmărit este evidențierea posibilelor diferențe de gen privind percepția dificultăților tranziției școlare, a importanței acordate școlii, disciplinelor limba română și matematică, precum și notelor școlare. La cercetare au participat 107 subiecți dintre care 56 sunt elevi, 31 băieți și 25 fete, elevi ai claselor a V-a, cu vârste cuprinse între 10 și 12 ani, 43 de părinți ai elevilor și 8 profesori. Rezultatele indică necesitatea accentuării unor caracteristici ale mediului școlar gimnazial care să ofere sprijin pentru învățare și evoluția pozitivă a adolescenților.

Relația dintre anxietatea de testare și iraționalitate la adolescenți

Conf. univ. dr. habil. Bîrle Delia Iuliana
Universitatea din Oradea
Profesor consilier școlar Lerinț Monica
CJRAE Bihor

Lucrarea abordează conceptul de anxietate de testare pornind de la aspectele teoretice, apoi analizând existența unor diferențe semnificative între cele două tipuri de anxietate, generală și de testare, în funcție de apartenența de gen. Pornind de la cercetările analizate, rezultatele așteptate aveau să evidențieze diferențe în funcție de apartenența de gen, fiind așteptat ca fetele să prezinte nivele mai ridicate de anxietate. Rezultatele cercetării confirmă existența unor diferențe semnificative în funcție de sex în acest sens, fiind observabile tendințele fetelor de a obține scoruri ridicate atât în cazul anxietății generale cât și la cea de testare, comparativ cu băieții evaluați. Un aspect abordat este cel privind iraționalitatea,

componenta cognitivă a anxietății de testare, literatura de specialitate susține faptul că fetele percep situațiile evaluative ca fiind amenințătoare și deci vor prezenta nivele ridicate ale anxietății de testare. În schimb băieții abordează aceste situații ca pe o provocare astfel ei vor avea scoruri scăzute în ceea ce privește anxietatea de testare. Un alt aspect urmărit este evidențierea existenței unor corelații între anxietatea de testare și iraționalitate, abordând elemente precum toleranța scăzută la frustrare (reguli sau muncă), o evaluare globală și cerințe absolutiste. Datele obținute evidențiază o corelație pozitivă între anxietatea de testare și iraționalitate în general, dar și cu toleranța scăzută la frustrare, la toți subiecții incluși în studiu. Pentru întregul lot de subiecți am obținut rezultate semnificative statistic în ceea ce privește corelația dintre anxietatea de testare și toleranța scăzută la frustrare privind regulile. Putem deci afirma că există o legătură evidentă între creșterea intoleranței la frustrare și creșterea nivelului de anxietate de testare perceput de subiecți. Toleranța scăzută la frustrare privind regulile poate fi accentuată de obligativitatea testelor și a altor sarcini de evaluare. Studiul a fost realizat cu sprijinul a 116 subiecți, dintre care 62 de fete și 54 de băieți cu vârste cuprinse între 16-20 ani, elevii din cadrul Liceului Tehnologic Nr 1 Salonta, selectați pe bază de voluntariat, fiind asigurați de confidențialitatea răspunsurilor. Instrumentele utilizate au fost: Inventarul pentru evaluarea anxietății față de testare – forma scurtă, Scala YSR-ASEBA și chestionarul CASI.

Utilizarea mediului online de învățare în orientarea și consilierea vocațională a tinerilor

Conf. univ. dr. Bran Camelia, Conf. univ. dr. Dughi Tiberiu
Universitatea „Aurel Vlaicu”, Arad

În perioada august 2015-august 2017, Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad și-a asumat parteneriatul educațional în cadrul proiectului "Valiza, harta și călătoria unui lucrător de tineret", proiect finanțat cu sprijinul Uniunii Europene prin programul ERASMUS + .

Obiectivele principale ale proiectului au fost: să pregătească o gamă completă de 3 instrumente necesare pentru lucrătorii de tineret, în 2 ani de la proiect; Să construiască și să testeze un curs de formare online pentru 50 de persoane interesate să devină lucrători de tineret; testarea de către 200 de tineri a unei game complete de instrumente inovatoare create pentru a-și proiecta planul personal de educație, cu sprijinul lucrătorilor de tineret; 200 de tineri să creeze și să testeze un curs de formare on-line pentru dezvoltarea competenței-a învăța să înveți, 42 de persoane certificate ca lucrători de tineret conform Standardului ocupațional românesc; să construiască o rețea internațională de parteneriat între 9 structuri diferite. Universitatea "Aurel Vlaicu" a avut responsabilități specifice în elaborarea Cutiei carierei-ghid practic și a Cutiei cu simulări- pachet care cuprinde descrierea, filmulețe de prezentare și simulări specifice pentru cele mai cerute meserii de pe piața forței de muncă. De asemenea , echipa proiectului a fost activ implicată în diseminarea rezultatelor către 529 de studenți și către alte instituții membre ale rețelelor profesionale. Toate produsele proiectului au fost integrate în platforma de învățare THEVOYAGE. Eu care valorizează instruirea-formarea bazate pe principiile gamificării, interacțiunii și inteligențelor multiple. Numărul de utilizatori activi ai produselor aflate pe această platformă depășește semnificativ indicatorii anticipați ai proiectului.

Angajamentul în activitatea școlară: dimensiuni conceptuale și aplicative

Student drd. Caranfil Narcisa Geanina
Universitatea Liberă Internațională din Moldova
Conf. univ. dr. Mățâ Liliiana, Lect. univ. dr. Viorel Robu
Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău

Problematica angajamentului elevilor în activitatea școlară a suscitat un interes în continuă creștere din partea cercetătorilor și a practicienilor din domeniul științelor educației. În ultimele decenii, s-au observat în multe țări o serie de fenomene indezirabile, precum

scăderea motivației în domeniul școlar, subrealizarea, eșecul școlar sau abandonul prematur al traseului educațional. Angajamentul constant reprezintă una dintre caracteristicile psihologice individuale ce condiționează contextual performanțele pe care elevii le obțin în activitatea școlară și adaptarea acestora la sarcinile școlarității. Aprofundarea studiului acestei dimensiuni este necesară din rațiuni practice, de natură educațională, economică și socială. Deși, în literatura internațională, conceptualizarea angajamentului în activitatea școlară variază, există un acord relativ larg cu privire la natura multidimensională. Au fost delimitate, descrise și validate empiric patru dimensiuni ale angajamentului: cognitivă, afectivă, comportamentală și agentică. Pentru operaționalizarea indicatorilor angajamentului în domeniul școlar, au fost construite și validate mai multe instrumente standardizate. Acestea au la bază diferite perspective conceptuale. De asemenea, un corp consistent de dovezi empirice susține faptul că angajamentul este un proces psihologic care mediază efectele pe care o serie de factori individuali și contextuali (de exemplu, climatul instructiv-educativ și social-relațional din școală) le au în activitatea elevilor de diferite vârste. Lucrarea noastră oferă o trecere în revistă a literaturii care s-a preocupat de modelele de lucru, factorii predictivi, efectele, indicatorii și de măsurarea angajamentului în activitatea școlară.

Strategii didactice de optimizare a activității în cazul elevilor cu dificultăți de învățare

Lect. univ. dr. Cercel Renata
Universitatea din Oradea

Cu referire la tematica educației incluzive, este necesar să abordăm și problema dificultăților de învățare și a clasificării acestora. Problematika dificultăților de învățare este o nouă perspectivă a educației speciale (Vrășmaș, 1998). Cadrele didactice trebuie să cunoască și să utilizeze o gamă diversificată de strategii didactice care să sprijine rezolvarea dificultăților de învățare în clasă. Structura programului de intervenție personalizat nu este una

standardizată , existând numeroase modele, însă elementele comune ale tuturor planurilor de intervenție personalizate sunt: stabilirea unor obiective pe termen scurt, precizarea duratei în care ne propunem să atingem obiectivele, stabilirea metodelor necesare pentru desfășurarea intervenției, exemplificarea mijloacelor care vor fi folosite în activitate, selectarea altor factori implicați în atingerea obiectivelor propuse (părinți, alți elevi, întreaga clasă), stabilirea mijloacelor de evaluare a rezultatelor.

Virtuțile practicii psihologice

Lect. univ. dr. Cioară Ionel
Universitatea din Oradea

La fel ca toate practicile profesionale contemporane deontologia psihologică se inspiră permanent din tradițiile etice. Până nu demult teoriile morale cu cea mai mare influență asupra profesiilor au fost teoria datoriei, utilitarismul și teoria drepturilor. Acestea prescriu ce anume ar trebui să facă agenții individuali, în cazul nostru membrii unui corp profesional - psihologii, pentru a contribui la realizarea a ceea ce consideră a fi bun sau valoros. În ultima perioadă însă o influență tot mai mare asupra practicilor profesionale exercită teoria virtuții. Preocuparea centrală a profesionalizării se rează în jurul unor întrebări de genul : Care sunt virtuțile, calitățile morale care alcătuiesc un caracter bun? Ce fel de persoană ar trebui să fie pentru a deveni un profesionist de succes? Lucrarea schițează câteva răspunsuri la întrebarea: Care sunt virtuțile care nu pot lipsi din practica psihologică?

Munca în viața de zi cu zi a copiilor. Studiu exploratoriu

Cioban Smaranda Liana
Universitatea din Oradea

Prezenta cercetare analizează implicarea în diferite activități definite sub termenul generic de muncă, chiar dacă sunt plătite sau

neplătite a copiilor. Astfel, lucrarea pornește de la asumția că din cauza unei legislații prohibitive în domeniul muncii, copiii angajați în activități economice din România nu sunt vizibili în societate și nu beneficiază de protecția necesară. Cercetarea prezintă implicarea copiilor în activități economice din diverse puncte de vedere, incluzând literatura de specialitate, legislația, datele statistice și implicarea socială. Studiul se încheie cu o cercetare exploratorie despre atitudinile copiilor despre muncă în general și despre activitățile pe care le realizează. Cercetarea utilizează o metodă mixă de analiză, care include interviul semi-structurat și aplicarea unui chestionar. Datele colectate au fost codificate și analizate prin intermediul programului QSR NVIVO 11.

Integrated education vs. Inclusive education

Lect. univ. dr. Ciobanu Nicoleta Ramona
Universitatea din Oradea

Inclusive education came as a necessity to the inadequacies of integrated education which partly succeeded in integrating children who did not have the characteristics of typical ones that did not fit into "normality", making it difficult to bring to typical children the existence of a "different", "special" child. Inclusive school is a step further in the process of attenuating and eliminating educational barriers between ordinary and disabled children. The ideal of the school for all is a school that does not exclude (through selection and marginalization in varied forms, direct or indirect), but includes, accepts and valorises the children, even very different, formerly excluded. Promoting the inclusive education implies knowing and making available, on a larger scale than hitherto, the knowledge and skills traditionally acquired in special education. In conclusion, it is necessary to resize the forms of education according to the changes in our society.

Acceptarea copiilor cu CES. Eficiența unui program de intervenție

Profesor psihopedagog Cloboc Gabriela
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1, Oradea
Prof. univ. dr. habil. Dindelegan Camelia

Una dintre cele mai mari dificultăți ale sistemului educațional actual este reprezentată de educația incluzivă, ceea ce presupune nu numai integrarea copiilor cu cerințe educative speciale, ci și adaptarea procesului instructiv - educativ la nevoile și cerințele tuturor copiilor, indiferent de nivelul de dezvoltare fizică sau psihologică pe care îl au sau de mediul social din care provin. Copiii cu cerințe educative speciale sunt evitați de cele mai multe ori, atât de către cadrele didactice, cât și de către ceilalți elevi și părinții acestora. Pentru ca acești copii, cu posibilități reale de integrare, să fie incluși într-o școală de masă, trebuie să fie acceptați în primul rând de către cadrul didactic. Atitudinea cadrelor didactice față de incluziunea educațională este condiționată de o multitudine de factori, printre care putem aminti: constrângerile organizaționale, resursele financiare, rezistența la schimbare a cadrelor didactice, satisfacția în muncă. Studiul propune un program de intervenție care vizează modificarea atitudinii cadrelor didactice și a copiilor față de colegii lor, în sensul creșterii acceptării și a înțelegerii nevoilor reale ale acestora.

Program motivațional „Be WISE! Vote yourself in!”

Psiholog școlar drd. Drugaș Ioana
Liceul „Don Orione”, Oradea
Student drd. Chiorean Andrada Corina
Universitatea din Oradea

Pentru a înțelege succesul sau insuccesul copiilor în activitățile școlare este necesar să analizăm motivația, care este definită ca fiind energia care îi aduce înspre aceste activități, credințele, valorile și

obiectivele care determină activitățile pe care le vor îndeplini, dar și perseverența în a le duce la bun sfârșit (Wentzel & Wigfield, 2009). Elevii dețin resurse motivaționale intrinseci care sunt deplin capabile să energizeze și să susțină angajamentul școlar, cu sau fără sprijinul recompenselor extrinseci. Reeve (2006) citează o serie de articole care susțin teoria conform căreia motivația extrinsecă îmbunătățește starea emoțională a elevilor și implicarea activă în sarcinile școlare, dar interferează sau chiar sprijină motivația intrinsecă. Programul motivațional „Be WISE! Vote yourself in!” reprezintă un set de opt activități care urmăresc dezvoltarea motivațională a elevilor de gimnaziu și liceu. Programul se derulează la Liceul „Don Orione” Oradea, iar grupul de participanți este format din 20 de elevi de gimnaziu (clasele VI-VIII) din cadrul liceului. Obiectivele urmărite pe parcursul celor opt activități sunt: dezvoltarea voinței prin identificarea factorilor demotivaționali/motivaționali; exersarea procesului de insight; identificarea strategiilor prin care își pot îndeplini obiectivul; însușirea unor tehnici de menținere a efortului în activitate.

„Catalog foto de conduită și ținută școlară” - strategie de modelare comportamentală a elevilor

Psiholog școlar drd. Drugaș Ioana, Profesor drd. Stoica Alexandru
Liceul „Don Orione”, Oradea

Majoritatea adolescenților se conformează convențiilor sociale și gândesc în termenii de a face ceea ce trebuie pentru a fi pe placul altora (bun este ceea ce aduce acordul prietenilor) (Bogdan, 2000), ceea ce, în unele situații, contravine regulamentului stabilit de instituțiile școlare. O altă premisă relevantă pentru prezenta lucrare este redată de posibilitățile nelimitate de informare și comunicare via internet care poate conduce la alunecarea elevilor în lumea virtuală îngreunându-le capacitatea de a discerne realitatea de ficțiune (Modrea, 2006). În acest context al influențelor, de multe ori negative, la care sunt expuși tinerii, o echipă formată din profesori, părinți și elevi de la Liceul „Don Orione” Oradea au dorit să atragă

atenția asupra conduitei și ținutei școlare utilizând fotografiatul ca mijloc principal de realizare. „Catalogul foto de ținută și conduită școlară” se adresează elevilor de gimnaziu și liceu și dorește să transmită așteptările profesorilor cu privire la comportamentul adaptativ manifestat în mediul școlar. Conținutul catalogului include 34 de fotografii și este structurat în trei mari capitole: „Conduita față de profesori”, „Conduita față de colegi” și „Despre tine... ca tânăr în calitate de elev”. Modelele participante la realizarea fotografiilor au fost chiar elevi și profesori din cadrul Liceului „Don Orione” Oradea. Fiecare fotografie este însoțită de un îndemn și o descriere detaliată a comportamentului așteptat. Crearea „Catalogului foto de conduită și ținută școlară”, pe lângă oferirea unor repede de comportament adaptativ și funcțional în mediul școlar, dorește să contribuie la schimbarea percepției negative a societății asupra instituțiilor de învățământ, prin oferirea unor modele concrete de activități atractive menite să formeze tineri responsabili și echilibrați.

Din nou despre valențele educaționale ale jocurilor video: opinii ale psihologilor, profesorilor și jucătorilor

Conf. univ. dr .Marius Drugaș
Universitatea din Oradea

Deși există o adevărată industrie în jurul jocurilor video educaționale, relativ puțină atenție s-a îndreptat asupra evaluării adecvate a conținutului sau impactului real al acestora. Pe de altă parte, jocurile video în general sunt înconjurate de stereotipuri, de la cele negative privind dependența, izolarea socială sau problemele de sănătate, la cele pozitive privind posibilitățile de dezvoltare a funcțiilor cognitive sau a abilităților IT. Studiul nostru își propune compararea percepțiilor jucătorilor înrâiți de jocuri video, a părinților și a psihologilor asupra jocurilor video educative, continuând studiul pilot pe aceeași temă, realizat în 2013. Rezultatele actuale sunt similare în mare parte cu cele ale studiului pilot, reliefând atitudini mai degrabă favorabile din partea împătimiților de jocuri și a părinților și mai degrabă negative din partea psihologilor. Lucrarea

reliefează importanța unei abordări multidimensionale a jocurilor video educative, insistând asupra necesității de a trece de simpla evaluare a acestora ca fiind „bune” sau „rele”.

Relația mentor - persoană mentorată

Student drd. Groza Ana Georgeta
Universitatea din Oradea

Nu este suficient să fii tutore, este mai important să fii un tutore bun. În literatura de specialitate, sunt identificate șase calități esențiale pentru un tutore bun: un tutore bun este implicat în toate sarcinile consilierului debutant; un tutore bun acceptă profesorii de debut; un tutore bun reprezintă un suport instructiv; un tutore bun este eficient în diferite contexte interpersonale; un tutore bun este un model de învățare continuă; un tutore bun comunică optimismul. Persoanele desemnate în sistemul educațional pentru a prelua și exercita aceste activități de mentorat sunt reprezentate de acea categorie de cadre didactice cu experiență, ce se bucură de un prestigiu deosebit în cadrul comunității profesionale din care fac parte și care contribuie la procesul formării inițiale a personalului didactic prin monitorizarea/coordonarea directă/asistarea realizării practicii pedagogice în cadrul unităților școlare de învățământ în care își desfășoară activitatea. Prin cadru didactic - mentor se înțelege cadrul didactic care are responsabilitatea îndrumării și evaluării practicii pedagogice a elevilor sau a studenților, precum și a cadrelor didactice aflate în perioada de stagiatură, fiind denumit cadru didactic-mentor de practică pedagogică, respectiv cadru didactic - mentor de stagiatură.

Strategiile de învățare și cunoașterea metacognitivă ca predictorii ai performanței academice într-un eșantion de studenți români

Lect. univ. dr. Kállay Éva
Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca
Lect. univ. dr. Stan Rosana
Universitatea din Oradea

Schimbările recente în dinamica pieței locurilor de muncă necesită dezvoltarea unor abilități specifice care implica un proces permanent și eficient de învățare pe tot parcursul vieții. Cercetările au arătat că eficiența învățării este mai bine prezisă de capacitatea de a selecta și de a aplica în mod adecvat strategii de învățare decât de inteligență. Unii oameni dezvoltă aceste strategii în timp, pe cont propriu. Cu toate acestea, cercetările arată că, în absența unor informații specifice, în majoritatea cazurilor aceste abilități rămân la un nivel suboptim al dezvoltării. În consecință, sesiunile de instruire specifice care vizează dezvoltarea acestor abilități (adică, metode de cunoaștere metacognitivă și strategii de învățare), pot contribui în mod esențial la achiziția acestora. Scopul principal al lucrării este de a investiga efectul strategiilor de învățare și conștientizarea metacognitivă asupra performanțelor academice într-un eșantion de studenți români aflați în al doilea an de studiu. Rezultatele noastre arată că strategiile de procesare a informațiilor și abilitățile de autotestare sunt predictorii pozitivi ai succesului academic. Cei care sunt capabili să implementeze strategii de elaborare și de organizare, nu numai că pot să achiziționeze cantități mai mari de informație ci pot să și reactualizeze aceste informații mai eficient. Cu toate acestea, destul de neașteptat și contrar constatărilor din literatură (Weinstein & Palmer, 2002), abilitățile bine dezvoltate implicate în selecția ideilor principale reprezintă un predictor negativ al succesului academic.

Effectiveness of theater as an art – therapy method in the case of children with light intellectual disability

Lect. univ. dr. Kiss Julien Ferencz

Universitatea din Oradea

Profesor psihopedagog Kiss Cristina Ramona, Profesor

psihopedagog Colesnicov Valeria

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1, Oradea

The current research deals with the analysis of the effectiveness of theater as an art - therapy method in the case of children with light intellectual disability. Therefore we analyzed a set of 28 mental attributes, grouped in 7 categories as socialization, communication, motivation, attention, memory, psychomotor abilities and emotional stability, all related to psychological development. An initial analysis was operated on 25 children from Special Education Center Nr. 1 in Oradea, both by professionals and by parents. After implementing theater as art – therapy method for 1 year (2016 – 2017) the children were evaluated again in the same way and we compared the results. We found significant statistical differences at 16 attributes, but only 5 of them were confirmed by professionals and also by the parents.

Generozitatea și comportamentul prosocial la copiii din gimnaziu

Student drd. Lazăr Adela, Prof. univ. dr. habil. Hatos Adrian

Universitatea din Oradea

Lucrarea prezintă rezultatele unei cercetări asupra generozității la nivelul școlilor din județul Bihor. În realizarea studiului au fost implicați peste 4000 de elevi din 147 școli gimnaziale. S-a pornit de la ipoteza că statul social și clasa socială a părinților influențează nivelul de generozitate al copiilor. Rezultatele confirmă faptul că cu cât familia din care provine copilul este mai educată și cu un statul social mai ridicat, cu atât copilul va fi mai generos. O altă ipoteză testată a fost ipoteza diferenței de gen, astfel rezultatele cercetării,

similar cu alte cercetări din domeniu, arată o diferență semnificativă între fete și băieți în ceea ce privește generozitatea (cel puțin la nivel declarativ). Un alt rezultat interesant este dat de ipoteza efectului de grup, prin care se constată o influență a grupului de apartenență în ceea ce privește nivelul generozității. Astfel s-a observat o oarecare omogenitate la nivelul școlilor în ceea ce privește practica generozității. Toate aceste rezultate sunt importante pentru a înțelege care sunt predictorii generozității și a comportamentelor prosociale în rândul elevilor.

Drepturile și nevoile copiilor cu dizabilități

Lezeu I. Daniela-Crina
C.S.E.I. „Orizont”, Oradea

Potrivit Convenției cu privire la Drepturile Copilului, copilul este o ființă umană sub 18 ani, exceptând cazurile în care legea aplicabilă copilului stabilește limita majoratului sub această vârstă. Copiii cu dizabilități au dreptul la îngrijire, educație și instruire specială, menite să le ofere maximum de autonomie posibilă, un trai deplin și activ în societate. În scopul sondării vieții copiilor cu dizabilități, am pornit de la chestionarul din studiul internațional „Lumile copiilor” (ICSWeB), chestionarul fiind adaptat posibilităților cognitive ale copiilor cu dizabilități de 12-14 ani (din învățământul special), care vizează mai multe dimensiuni privind bunăstarea acestora, chestionarul fiind deja pretestat pe trei copii, din învățământul special. Asemeni copiilor normali și copiii cu dizabilități au nevoi, drepturi și aspirații care să le confere o stare optimă de supraviețuire și dezvoltare armonioasă, potrivit ritmului și potențialului fiecăruia.

Implicațiile stilului parental în formarea stimei de sine la preșcolari

Morar Claudia

Grădinița și Școala Americano-Română „Crinul,, , Oradea

Stilurile parentale și părinții ca modele de identificare reprezintă primele evenimente care marchează istoria de viață a copilului. Majoritatea modelelor cognitive consideră parentingul, atașamentul și experiențele de dezvoltare ca fiind cauzele prime ale stilurilor și atitudinilor cognitive care pot fi adaptative sau dezadaptative. Scopul acestui studiu este de a analiza relațiile și influența care ar putea exista între stilurile parentale și manifestările comportamentale ale copiilor. În mod particular, ca prim obiectiv, vom analiza cum tipul de stil parental influențează încrederea de sine a copilului, evaluată prin scorurile unui chestionar pentru stima de sine.

Rolul educației religioase în școala românească

Prof. drd. Florin Negrutiu,

Inspectoratul Școlar Județean Bihor

Lucrarea își propune să surprindă câteva secvențe care au marcat evoluția educației religioase în școala românească. Anul 1948 este unul de referință când proiectele și programele religioase, catehetice și educaționale sunt încetinite și interzise aproape integral pentru o perioadă lungă de timp de către o autoritate care a dorit să minimalizeze rolul Bisericii în formarea tinerilor și să propună o altă filosofie și un alt curent.

Ora de religie statuată în planul de învățământ este retrasă din școlile publice, chiar dacă se cunoșteau beneficiile acesteia asupra copiilor și tinerilor.

Făcând o scurtă incursiune în istorie ne reamintim că primele școli și tipărituri din țara noastră au fost lucrarea Bisericii, iar operele artistice reprezentative și momentele istorice cruciale pun în evidență

rolul acesteia în crearea, păstrarea și transmiterea valorilor de ordin spiritual, moral și cultural.

Până când s-a adoptat *Legea Instrucțiunii publice* (25 noiembrie/7 decembrie 1864), învățământul românesc s-a desfășurat aproape exclusiv în cadrul Bisericii, iar în perioada *Regulamentului organic* ierarhii Bisericii aveau și atribuții de efori ai școlilor. Prin *Legea Instrucțiunii publice*, religia deținea un loc important, atât în cadrul învățământului primar, unde se predă Catehismul, cât și în cadrul învățământului secundar, gimnazial și liceal, unde se predă disciplina numită atunci „religiunea”. Religia a avut în cadrul sistemului public de învățământ, un rol important în procesul de formare a competențelor și atitudinilor moral-sociale, dar aceasta nu a contat în contextul noii gândiri marxist-leniniste.

În această perioadă până în 1989 cu discreție și determinare Biserica și-a continuat misiunea însă cu o intensitate redusă.

Anul 1990 marchează o nouă etapă pentru Biserică și școală, făcându-se de la început demersuri pentru reintroducerea orei de religie în planul cadru, reconstruirea programelor școlare, pregătirea și recrutarea personalului didactic, dezvoltarea de proiecte educative complementare orei de religie, inițierea unor parteneriate care să pună în valoare resursele umane și materiale de care dispun instituțiile religioase, educaționale și de cultură.

Proiectele europene, oportunități de optimizare și diversificare a ofertei educaționale pentru elevii proveniți din grupuri vulnerabile

prof. drd. Florin Negruțiu,
Inspectoratul Școlar Județean Bihor

Studiile de cercetare a necesitatilor, oportunitatilor și resurselor existente în comunitățile care școlarizează grupuri vulnerabile au evidențiat faptul că intervențiile punctuale și integrate determină schimbări reale. În acest sens stagiile de formare pentru resursele umane care lucrează pe componenta incluzivă, suportul educațional, programele destinate părinților contribuie la modificări ale percepției

acestora față de școală. Dacă prin programele naționale este dificil să fie dezvoltate intervenții personalizate în funcție de comunitate cu toate particularitățile ei, prin proiecte acestea sunt posibile. Se realizează studii de cercetare, se evaluează contextul educațional și comunitar, se estimează resurse necesare și se propun concret obiective focusate pe un grup țintă care sunt asociate cu rezultate calitative și cantitative ce se pot evalua pe parcursul unei perioade bine conturate de timp. Comunitățile care școlarizează elevi provenind din grupuri vulnerabile au caracteristici comune. În primul rând este valorizat foarte puțin rolul școlii și implicit beneficiile educației. Evenimentele de valorificare a experienței anterioare, în domeniul educației incluzive și a serviciilor conexe educației, servicii de mediere/consiliere a părinților, motivarea elevilor prin activități atipice, participarea părinților la activitățile școlii, precum și realizarea de parteneriate funcționale care să sprijine și să promoveze educația, sunt câteva dintre modurile de exprimare prin proiecte, în cadrul cărora se alocă resurse necesare în acest sens. Diseminarea și schimbul de experiență și expertiza la nivel local a politicilor și practicilor eficiente identificate la nivel în domeniul programelor implementate stimulează dezvoltarea modelelor de bună practică și în alte regiuni ale țării. Prin concentrarea intervenției asupra beneficiarilor din comunitățile menționate, în general proiectele facilitează și promovează un proces inovator integrat, echilibrat și eficient care determină de regulă accentuarea participării la educație a membrilor grupurilor dezavantajate. Intervențiile vizează: elevii care datorită problemelor de ordin social cu care se confruntă familiile lor se află în situații de risc de eșec sau abandon școlar; părinților elevilor aflați în situații de risc de eșec sau abandon școlar care datorită diferitelor probleme sociale cu care se confruntă au neglijat educația propriilor copii; cadrele didactice care trebuie pregătite să aplice principiile educației inclusive; managerii școlari care trebuie să gestioneze relația școală-familie; reprezentanții autorităților publice locale care trebuie să cunoască problemele reale cu care se confruntă școlile din comunitățile lor.

Așadar vorbim de o abordare complexă, facilitată de implementarea unor proiecte cu finanțare Europeană, care asigură în final susținerea și accesul elevilor provenind din grupuri

dezavantajate la o educatie de calitate, nediscriminatorie, urmărind interesul superior al copilului.

Necesitatea orei de religie în învățământul românesc

Lect. univ. dr. Oprea Ionuț Mihai
Universitatea din Oradea

Prezența orei de religie în școală, chiar dacă pe unii deranjează, arată de fapt latura umană a învățământului. Astăzi se dorește din ce în ce mai mult scoaterea aceste discipline din aria curriculară. Diferite ONG-uri și alte așa zisele fundații umaniste doresc să arate faptul că elevii pot dezvolta comportament moral la educație civică, pot învăța trecutul omenirii la ora de istorie și tot așa. Însă uită un detaliu și anume faptul că nu poți dezvolta latura umană a elevului fără a-i vorbi de dragostea lui Dumnezeu față de omenire. Această lucrare dorește să scoată în evidență importanța și necesitatea orei de religie ca disciplină obligatorie în școlile de masă din România, ceea ce s-a și concretizat prin extraordinara mobilizare a diferitelor asociații de părinți care au ca scop și obiectiv principal dezvoltarea copiilor lor în spiritul adevărului Evangheliei lui Hristos și comuniunea cu Sfinții lui Dumnezeu.

Parent's evaluation on the effectiveness of theater as psychological development method – a transcultural research in Romania, Italy and Macedonia

Profesor psihopedagog Pantazi Teodora Angelica
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1, Oradea

The current research, part of a larger transcultural approach towards the evaluation of developmental interventions, deals with the analysis of the effectiveness of theater as a psychological development method as evaluated by the parents. A set of 28 mental attributes were analyzed, grouped in 7 categories as socialization,

communication, motivation, attention, memory, psychomotor abilities and emotional stability, all related to psychological development. An initial analysis was operated by the parents on 25 children from Romania, 30 children from Italy and 12 children from Macedonia. After implementing in school the theater as psychological development method for 1 year (2016 – 2017), the children were evaluated again in the same way and we compared the results. We found significant statistical differences in some cases and operated a detailed evaluation since the groups from Italy and Macedonia consisted of children with normal intellectual development and the children from Romania were also evaluated with light intellectual disability.

Bunăstarea familiilor copiilor cu dizabilități

Student drd. Pasc Codruta Mariana
Universitatea din Oradea

Copiii cu dizabilități reprezintă, la fel ca și cei fără probleme speciale, o categorie importantă, ale căror nevoi trebuie să fie analizate, conștientizate, în primul rând, la nivelul întregii comunități și societăți din care aceștia fac parte, pentru ca apoi să poată fi luate cele mai eficiente și benefice măsuri de intervenție în direcția îmbunătățirii existenței acestora. Pentru copilul cu nevoi speciale pot fi luate măsuri la nivel individual, familial, comunitar și la nivelul societății. Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități, publicată în Monitorul Oficial al României(Partea I, nr 792 din 26 noiembrie 2010) obligă părțile să se asigure că persoanele cu dizabilități, implicit copiii cu nevoi speciale, își pot exercita drepturile pe deplin, în condiții de egalitate cu toți ceilalți cetățeni. Familia, grupul social „ai cărui membri sunt legați prin raporturi de vârstă, căsătorie sau adopțiune și care trăiesc împreună, cooperează sub raport economic și au grijă de copii” (Murdock, 1949), este instituția fundamentală în toate societățile, pornind din cele mai vechi timpuri și până în zilele noastre (Goodman,1992).

Bunăstarea obiectivă și subiectivă la nivelul familiilor copiilor cu dizabilități din România este un aspect deosebit de important, instituțiile statului și ONG-urile fiind resurse importante de sprijin și intervenție în cazul acestora. Modul în care familiile acestor copii simt susținerea statului și a comunității este foarte important și reprezintă un aspect de mare interes pentru politicile sociale care se pot dezvolta în această direcție.

Repere religios morale în psihologia pozitivă a copilului

Lect. univ. asociat drd. Pascariu Constantin Cătălin
Universitatea din Oradea

Școala reprezintă pentru elevul contemporan și nu numai, „via”, unde el lucrează pentru ca mai târziu să obțină recolta meritată. O foarte mare parte a timpului său, elevul îl petrece la școală. Școala totodată îi oferă elevului posibilitatea de a descoperi și de a cunoaște lucruri noi. Însă la baza acestor cunoștințe stă curiozitatea elevului. Atunci când sunt mici, ei au o mulțime de curiozități și întrebări. Nu înțeleg de multe ori de ce trebuie să fie „așa” și nu „altfel”. Această lucrare dorește să arate anumite aspecte ce țin de moralitatea elevului la școală și nu numai, practici pe care el le aplică la școală și acasă. De multe ori elevilor și la început, copiilor preșcolari li se dau anumite sfaturi, sau de multe ori li se impun anumite reguli printr-o negație (ex: nu fi obraznic, nu ii voie, etc.). Ca reper a acestei lucrări voi lua „Decalogul” (cele zece porunci), care de altfel este predat la școală la ora de religie. Primele patru porunci fac referire la relația om – Divinitate, iar celelalte șase porunci fac trimitere la relația interumană și socială. Această temă sau capitol are ca obiectiv principal, comportamentul moral a elevului. Astfel noi putem să îl facem pe elev să deprindă aceste trăsături de comportament moral prin pozitivism. De multe ori le repetăm elevilor „nu vorbi neîntrebat, nu te plimba în timpul orei, nu, nu și iar nu”. Ori, luând ca bază decalogul și anumite porunci de acolo, putem dezvolta un comportament moral la elev prin pozitivism, înlăturând negația „să nu”.

Relația de cuplu funcțională. Dimensiuni și implicații în parenting

Conf. univ. dr. Roman Daniela, Psiholog Lung Diana,
Conf. univ. dr. Decsei-Radu Alina
Universitatea din Oradea

Prin această lucrare ne-am propus să evidențiem aspecte relevante relaționate cu relația de cuplu funcțională, probleme care apar la nivel satisfacției maritale dar și implicațiile relației dintre parteneri în creșterea copiilor și practicile parentale. Eșantionul a fost format din 60 de persoane respectiv 30 de cupluri împărțite în 2 grupuri, 15 cupluri maritale și 15 cupluri necăsătorite, cu vârste între 18 și 50 ani.

Semnificația unui stil de parenting nu se rezumă numai la atribute obiective, cum ar fi disciplina fizică sau exprimarea deschisă a afecțiunii. Studiul arată că esențial este modul în care copilul interpretează practicile parentale, care depind și de funcționalitatea relației dintre soți, dar și de contextul în care acestea apar. Calitatea relației dintre părinți influențează dispoziția și receptivitatea față de copii (Belsky, 1981). Nu în ultimul rând și caracteristicile copilului pot influența parentingul. Putem concluziona că, atunci când relația dintre parteneri este funcțională, capacitatea de a-și îndeplini rolul de părinte într-un mod competent este posibilă, iar acest aspect este benefic pentru dezvoltarea copiilor.

Cercetarea a fost elaborată din perspectiva cunoașterii impactului de stil parental utilizat în rândul părinților și a evidențierii consecințelor care apar, în scopul prevenirii anumitor comportamente indezirabile și protejării nevoilor copilului.

Inadaptarea școlară - semne de alarmă la școală și acasă

Lect. univ. dr. Salloum Maria, Student masterand Salloum Dalia
Cătălina

Universitatea „Aurel Vlaicu”, Arad

Unul dintre cele mai derutante aspecte în ceea ce privește dezvoltarea copilului este acela cu privire la inconsecvența comportamentului acestora. Uneori par a fi excepționali iar alții sunt detașați de tot ceea ce se întâmplă în jurul lor. Această inconsecvență poate fi cauzată de mai mulți factori: dizabilități legate de învățare, dizabilități senzoriale, intelectuale, tulburări emoționale, gânduri iraționale, agresivitate și abuz, instabilitate parentală, pierderi etc. În cazul copiilor preșcolari și școlari, depistarea precoce a acestor semne de alarmă este esențială. Neglijarea copilului, trecerea cu vederea a unor comportamente neadecvate, poate să dea naștere unor drame, printre care și pierderea interesului pentru învățare, performanțe slabe, comportamente opozante, tulburări de comportament, abandonul școlar etc. Toate acestea pot fi depistate din timp atât la școală cât și acasă iar identificarea lor, urmată de o intervenție potrivită, poate ajuta la dezvoltarea armonioasă a copilului. Colaborarea dintre cadrele didactice și părinți este cheia spre succes, deoarece unele dintre semnele de comportament inadecvat pot să apară cu o frecvență mai mare la școală sau acasă.

Drepturile și nevoile copilului abordate în cadrul Curriculum-ului la decizia școlii

Profesor dr. Ștefan Ioana
Școala Gimnazială nr. 1, Sîmbăta

Curriculum la decizia școlii reprezintă o provocare în procesul de satisfacere a nevoilor beneficiarilor primari ai educației. Decizia privind disciplinele opționale studiate de elevi presupune un traseu sinuos și este punctul comun la care se ajunge prin consultarea dintre familie, școală și comunitate. Reușita unui opțional poate avea o

influență benefică asupra întregului proces instructiv – educativ. Acest lucru este justificat prin faptul că deschiderea unor noi orizonturi prin studierea unor CDS-uri atractive influențează întreaga imagine pe care copilul și-o formează asupra sistemului de învățământ. Din această perspectivă tipul de opțional integrat la nivelul mai multor arii curriculare introdus ca obligatoriu în Planul cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial aprobat prin OMNCS nr. 3590 din 05.04.2016 se dezvăluie ca o nouă modalitate de abordare a nevoilor copilului. În acest studiu se dorește pe de o parte detalierea pașilor procedurali parcurși pentru alegerea și implementarea CDS-ului, iar pe de altă parte prezentarea unor exemple de bune practici. Opționalul structurat în jurul unei teme integratoare pentru mai multe arii curriculare deschide oportunitatea largirii căilor de comunicare între școală, familie și comunitate.

Impactul stilului de parenting asupra preșcolarilor

Conf. univ. dr. Roman Daniela, Psiholog Szodrai Krisztina,
Lect. univ. dr. Coturbaș Lioara
Universitatea din Oradea

În această lucrare am investigat relațiile dintre stilurile parentale (autoritar, permisiv, democratic), tipul de agresivitate (manifestă, relațională) și comportamentul prosocial. Pentru a verifica ipotezele propuse am utilizat următoarele instrumente de lucru: "Chestionarul privind stilul parental" (Robinson, Mandelco, Olsen & Hart, 1995) și "Chestionarul de comportament prosocial- forma pentru educatori" (Crick, Casas & Mosher, 1997). Eșantionul este reprezentat de 57 de copii preșcolari cu vârsta cuprinsă între 4-6 ani. Rezultatele susțin ipotezele formulate, în sensul că un stil parental democratic va prezice pozitiv comportamentul prosocial al preșcolarilor. Totodată, studiul arată influența stilului parental autoritar și permisiv care prezic comportamentul agresiv și contribuie la un comportament prosocial scăzut al preșcolarilor în relația cu ceilalți copii de vârsta lor.

Integrarea socio-profesională a tinerilor instituționalizați

Profesor Varga Ileana
Liceul Tehnologic Special Nr.1, Oradea

Procesul de integrare fiind un proces dificil, depinde foarte mult de atitudinea celor care sunt chemați să-i dea viață și de profesionalismul lor. Educația sau instituțiile de învățământ implică cu necesitate pregătirea de ansamblu a școlii și societății, pentru a primi și satisface participarea persoanelor cu nevoi speciale, a copiilor și tinerilor abandonati, la medii școlare și sociale obișnuite, ca elemente componente naturale ale diversității umane, cu diferențele ei specifice. În încercarea de a surprinde particularitățile comportamentale ale tinerilor care părăsesc sistemul de protecție trebuie avute în vedere câteva aspecte: Consecințele instituționalizării asupra maturizării sociale ale tinerilor și faptul că ei traversează o perioadă de criză de dezvoltare și anume-adolescența. Rolul promotor al politicilor de protecție a copilului și de pregătire pentru traiul independent a tinerilor proveniți din sistemul de protecție revine Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului, care a elaborat cu o largă consultare interinstituțională și internațională un cadru legislativ în domeniul protecției copilului. Acesta pune bazele unui sistem modern european de protecție a tuturor copiilor, pe deplin armonizat cu tratatele internaționale la care Romania este parte. În acest sens, este necesară o evaluare a nevoilor de suport ale tinerilor protejați în unități rezidențiale, în termeni de dezvoltare a abilităților de viață, educație, orientare profesională, incluziune și implicare socială, respectiv modul în care furnizorii de servicii pentru acești tineri răspund acestor nevoi.

Abordarea sistemică și satisfacerea nevoilor psihologice de bază ale elevilor

Student drd. Vlașin Ioan
Universitatea Tehnică Cluj-Napoca

Conform Self-Determination Theory, oamenii au trei nevoi psihologice de bază: de autonomie, competență și interconectare. Privind omul din perspectiva sistemică, observăm că acestea corespund celor trei elemente de bază ale sistemului: structură, procese și funcții. Dezvoltarea armonioasă a ființei presupune satisfacerea celor trei nevoi fundamentale și asigurarea în acest fel a dezvoltării armonioase a omului ca sistem inteligent, autoprogramabil.

Rezumatele workshop-urilor

Interferențe psihoeducaționale în cadrul triadei necesități educaționale speciale – drepturi – intervenție

Formatori: Drd. Profesor psihopedagog Nicoleta Adet, (Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Nr.1, Municipiul Ploiești), Profesor psiholog/logoped Cristina Bleoșiu (Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Prahova)

Triada necesități speciale educaționale-drepturi-intervenție psihoeducațională funcționează ca un sistem. În momentul în care interferența dintre elementele sale este negativă, sistemul nu poate fi eficient. Prin intermediul acestui workshop dorim să supunem atenției aspecte legate de modul în care se realizează orientarea școlară a copiilor cu CES: uneori decizia părinților se bazează pe anumite drepturi ale copilului dar nu întotdeauna este corelată cu nevoile acestuia, uneori copilul cu CES nu beneficiază de intervenția psihoeducațională adaptată necesităților sale, uneori echitatea în educație nu constituie principiul de bază după care se ghidează școala ca furnizor de educație. De aici derivă: necesitatea consilierii părinților în vederea conștientizării condițiilor ce pot fi oferite de învățământul de masă, care sunt limitele și riscurile la care sunt expuși acești copii când mediul educațional este ostil; necesitatea unei mai bune colaborări cu psihoterapeuții astfel încât familia să fie informată corect pentru a putea lua decizii care să răspundă nevoilor reale ale copilului cu CES; necesitatea diseminării de bune practici de evaluare psihoeducațională și intervenție de specialitate pentru copiii cu CES integrați.

Integrarea emoțiilor în procesul de dezvoltare a membrilor în cadrul familiei – abordare terapeutică de tip experiențial

Formator: Conf. univ. dr. Laura Elena Năstasă (Universitatea Transilvania din Brașov)

Majoritatea cercetărilor din domeniul psihologiei educaționale, clinice, sociale și psihologiei dezvoltării (Bar-On,

1997; Garner, 1983; Goleman, 1995; Mayer & Salovey, 1993, 1997; Saarni, 1990; Taylor, Bagby & Parker, 1997) sunt de părere că persoanele inteligente din punct de vedere emoțional sunt capabile să-și regleze, să perceapă și să genereze adecvat expresii emoționale și că această abilitate se dezvoltă pe parcursul vieții. În sens larg, inteligența emoțională presupune un set de abilități pe baza cărora o persoană poate discrimina și monitoriza propriile emoții și ale celorlalți, precum și capacitatea acesteia de a utiliza informațiile astfel obținute pentru a-și ghida propria gândire și comportamentul, în vederea atingerii scopurilor propuse (Ștefan & Kallay, 2010). Deși există numeroase controverse privind acest construct, cert este faptul că adaptarea cu succes la provocările realității este imposibilă fără achiziții fundamentale în domeniul cognitiv, social și al luării deciziilor, achiziții care se subordonează domeniului emoțional. În viziunea lui Damasio & Yang (2007) învățarea cu succes în mediul academic sau în viața reală se bazează pe procese socio-emoționale în primul rând, corelate cu cele cognitive. Acest termen nu poate fi separat de competențele emoționale, ale cărei baze se pun în copilărie, și care presupun cel puțin influențe de tipul temperamentului, reglării emoționale și discursului emoțional necesar autorefecției și autoevaluării (Matthews, Roberts & Zeidner, 2004). Formarea copiilor și tinerilor sociabili, fericiți, liberi și întreprinzători este o mare provocare pe care și-o pot asuma doar părinții străluciți (Cury, 2003) iar dezvoltarea competențelor emoționale este influențată de tipul de relație care se dezvoltă între copii și părinții lor. Aceștia din urmă contribuie semnificativ la dezvoltarea emoțională a copiilor prin: reacțiile avute la emoțiile exprimate de copii, exprimarea propriilor emoții și discuțiile despre emoții (Botiș & Mihalca, 2007). Considerațiile prezentate anterior susțin necesitatea unei intervenții psihologice centrate pe dezvoltarea emoțională a copiilor, adolescenților și adulților în cadrul familiei, care implică tehnici specifice psihoterapiilor expresiv-creative și poate fi realizată atât cu membrii unei singure familii, cât și cu un grup format din 4-6 familii.

Cum evaluăm bunăstarea copiilor (dimensiuni și indicatori)? Importanța rezultatelor evaluărilor în stabilirea măsurilor de protecție pentru copilul aflat în situații de risc

Formatori: Conf. univ. dr. Krisztina Bernath (Universitatea Emanuel din Oradea), Asist. univ. dr. Rita Pásztor (Universitatea Creștină Partium, Oradea), Conf. univ. dr. Claudia Bacter (Universitatea din Oradea)

Obiective: familiarizarea participanților cu conceptul de bunăstare a copilului, identificarea modalităților prin care se pot evalua anumite aspecte ale vieții copiilor (dimensiuni și indicatori), modul prin care aceste elemente pot fi utilizate în activitatea specialiștilor care lucrează în mod direct cu copiii în vederea stabilirii intervențiilor specifice, dar și propunerii de măsuri eficiente de protecție a copilului aflat în situații de risc. Metoda de lucru în cadrul workshopului: „World Café” - metodă de conversație simplă și eficientă de a analiza un subiect și de a colecta informații și opinii privind o temă de interes comun. Potențiali participanți: psihologi, psihopedagogi, asistenți sociali, psihoterapeuți, consilieri psihologici. familiarizarea participanților cu conceptul de bunăstare a copilului, identificarea modalităților prin care se pot evalua anumite aspecte ale vieții copiilor (dimensiuni și indicatori), modul prin care aceste elemente pot fi utilizate în activitatea specialiștilor care lucrează în mod direct cu copiii în vederea stabilirii intervențiilor specifice, dar și propunerii de măsuri eficiente de protecție a copilului aflat în situații de risc.

Investigația psihologică folosind desenul liber

Formator: psiholog Radu Bonta

Desenele preistorice de la Altamira, dar și desenele de la grădiniță ale preșcolarului, ne arată că, atât filogenetic, cât și ontogenetic, desenul reprezintă una din cele mai timpurii activități ale omului. Prin desen omul își proiectează gândurile, trăirile, emoțiile, ori aspirațiile sale, adică aspecte ale personalității sale. Ideea proiectării personalității într-un desen și mai ales aceea a folosirii desenului pentru a investiga personalitatea nu este nouă, nu

este nouă. Sunt cunoscute Testul arborelui, Desenul omulețului ori Desenul familiei. Caracteristica comună a acestor teste o reprezintă tematica fixă, trăsăturile de personalitate relevându-se din anumite particularități ale desenelor (mărime, așezare în pagină, poziție unor elemente etc.) Mai puțin s-a abordat însă desenul fără temă, desenul liber, iar lucrările sau studiile pe acest subiect sunt destul de puține. Workshop-ul are la bază un studiu în curs al subsemnatului care arată că desenul liber poate fi un excelent exercițiu proiectiv care îl poate ajuta pe psihologul școlar să deslușească mai bine dinamicitatea personalității elevului, dar și pe cel din urmă, să se descopere și să se înțeleagă mai bine, realizând un început de catharsis.

Parenting timpuriu – strategii, metode și tehnici experiențiale de lucru

Formator: Conf. univ. dr. Elena Anghel-Stănilă (Universitatea „Titu Maiorescu” din București)

O relație productivă părinte-copil se construiește din perioada prenatalității. Particularitățile psihologice de dezvoltare ale fătului și bebelușului, problematica atașamentului, stimularea emoțională și cognitivă, gestionarea relației maritale și a celei parentale, gestionarea relației cu familia extinsă sunt elemente psihologice de bază pe care fiecare adult ar trebui să le cunoască dintr-o perioadă foarte timpurie a exercitării rolului de părinte pentru a contribui responsabil și benefic la dezvoltarea frumoasă și sănătoasă a copilului. Formarea unor bune practici de comunicare și interacțiune autentică maritală, parentală și parental-filială și a unor deprinderi de joacă și provocare stimulativă pentru o frumoasă dezvoltare între părinte și copil sunt obiective fundamentale pentru psihologul educațional preocupat de oferirea unor servicii de parenting timpuriu. Vă invit să descoperim împreună o serie de strategii, metode și tehnici experiențiale de informare și formare a părinților aflați în perioada timpurie de dezvoltare a copiilor lor.

Dreptul la opinie al elevilor/ studenților: capacitatea de a gândi critic și independent

Formatori: Conf. univ. dr. Simona Laurian Fitzgerald, Instructor of Education, PhD, Carlton J. Fitzgerald

Atelierul de lucru dorește să exploreze modul în care educatorii oferă sprijin elevilor/studenților lor în formarea propriei opinii. Formarea unei voci personale are loc doar prin dezvoltarea gândirii critice și independente. Învățând a oferi cadrului didactic răspunsul dorit privează elevii/studenții de capacitatea de a gândi singuri și obiectiv. Pentru ca o democrație să înflorească, cetățenii ei trebuie să fie participanți activi, cu gândire proprie și judecată clară. Într-o lume a răspunsurilor corecte sau greșite, loialitatea oarbă față de un grup, partid politic, grupare religioasă etc. face ca indivizii să renunțe la dreptul de a gândi pentru ei înșiși. Școala accentuează uneori aceste probleme prin metode de predare care inhibă gândirea independentă și individualizată.

Competențe și modalități educativ-formative implicate în activitatea animatorului socio-educativ

Formator: psihoterapeut Narcisa Gianina Caranfil

Formarea noilor generații de tineri în spiritul societății cunoașterii și al dezvoltării personale și vocaționale pe tot parcursul vieții reprezintă a provocare continuă pentru specialiștii din domeniile psihologiei aplicate și pentru cei din domeniul educației. Animatorul socio-educativ lucrează cu diverse categorii de persoane sau grupuri și își utilizează competențele și priceperea pentru promovarea și coordonarea capacităților expresive, de relaționare socială, întraajutorare, educative și culturale, precum și a celor de comunicare interculturală. Dobândirea abilităților implicate în ocupația de animator socio-educativ necesită vocația educativă în domeniul social și cultural, precum și în alte arii. Pentru a-și îndeplini misiunea, animatorul socio-educativ trebuie să cunoască și să aplice diverse practici și tehnici de animație individuală/de grup, fără să neglijeze particularitățile persoanelor/grupurilor cu care lucrează și interrelaționarea. Scopul work-shop-ului este să-i inițieze

pe profesioniștii din domeniile psihologiei aplicate și ale educației în metode și tehnici utile pentru dezvoltarea competențelor necesare în activitatea animatorului socio-educativ, precum și în principalele modalități educative-formative.

Developing the executive functions in the NILD Educational Therapy

Formatori: psihoterapeut dr. Agnes Jordanidisz (președinte NILD, Ungaria), lect. univ. dr. Anamaria Balla (Universitatea Emanuel, Oradea)

Strategy use and metacognition are key elements of successful executive functioning. Psychologists and educators need to use an interactive language to lead a student from the concrete task to the conceptual strategy building, self-monitoring, planning, evaluating etc. We also need to stimulate our students' brain to think in categories and do a better organizational task. Workshop participants will see a therapeutical example and have a chance to practice their interactive language to develop some elements of executive functions.

Polarizarea și alienarea parentală în cadrul procesului de divorț

Formatori: conf. univ. dr. Alina Decsei-Radu, conf. univ. dr. Daniela Roman (Universitatea din Oradea)

Scopul acestui workshop este acela de a ne clarifica distincția dintre reacțiile firești, specifice diferitelor etape de vârstă ale copilului, și cazurile de polarizare și alienare parentală, ca poziționări problematice în relația interpersonală.

Metodologia Nurture: a învăța cum să înveți

Formatori: Rosa Drown, profesor, practician metoda Nurture, Lavinia Preluca, psiholog clinician, Diana Crăciun, psiholog educațional

„Metodologia Nurture” s-a dovedit a fi de succes în numeroase țări ale Uniunii Europene și în alte părți, incluzând un proiect pilot de

6 ani în România. Metoda realizează integrarea social și școlară a copiilor cu probleme de comportament, emoționale sau de adaptare, cu un risc mare de marginalizare și excluziune socială. Unii copii nu reușesc să beneficieze suficient de educația de masă fără să le fie oferit un ajutor suplimentar. Colaborând îndeaproape cu învățătorul, educatorul, profesorul și cu familia, „metodologia Nurture” este capabil să se adreseze nevoilor individuale. Metoda este una complementară și susține în totalitate educația incluzivă a tuturor copiilor. Workshop-ul demonstrează cum funcționează principiile Nurture în practica educațională, oferind beneficii tuturor copiilor din clasă.

Metoda narativa Metamorphoses in terapia copilului

Formatori: psiholog Katalin Balint (CJRAE Satu Mare), conf. univ. dr. Delia Bîrle (Universitatea din Oradea)

Poveștile terapeutice nu sunt simple povești, ele transmit întotdeauna mesaje bine definite cu un anumit scop. Cadrul mitic oferit de povești este asemănător inconștientului colectiv, cu imagini, arhetipuri și simboluri înrădăcinate, iar înțelegerea acestora îl determină pe copil la acțiune în plan conștient. O metodă valoroasă ce are la bază aplicarea poveștilor cu scop terapeutic este Metoda Metamorphoses. Metoda se bazează pe ideea este că nu există nici o situație de viață sau problemă care să nu fie regăsită în cadrul mitic al poveștilor. Tot ce se află în dezechilibru poate fi remediat, este necesar însă curajul pentru confruntarea cu propriul ”dragon”. Workshop-ul de față are ca obiectiv invitarea participanților la un ”drum de inițiere”- care are la bază descrierea metodei Metamorphoses, prezentarea studiilor aplicate și a diferitelor strategii, metode și tehnici concrete aplicabile atât în demersuri de intervenție, prevenție cât și în cadrul tuturor activităților desfășurate de psihologii școlari.